

Motion av Erika Ullberg (S) om behovet av ett helhetsgrepp kring barnsjukvården

Var tredje stockholmare är ung. I Stockholms län bor ca 620 000 barn och unga i åldern 0-24 år. Denna siffra ökar stadigt. Varje dag föds det och flyttar in två fulla SL-bussar med nya invånare. Deras hälsosituation är bland den bästa i världen, men behovet av sjukvård ökar ändå kraftigt.

Landstinget i Stockholms län måste ta itu med en rad utmaningar för att undvika att få en barnsjukvård i kris. Vid en revision av barnsjukvården i Stockholms län i slutet av förra året påtalades en rad problem. Det saknas ett helhetsgrepp på sjukvården för barn över vårdgrenarna. Ansvaret för sjuka barn som är riktigt små är otydligt mellan BVC och vårdcentralerna. Trycket på akutmottagningarna vid sjukhusen är skyhögt då många föräldrar väljer att vända sig direkt dit med sina sjuka barn – förmodligen beroende på att de saknar förtroende för eller kunskap om andra vårdinstanser. I väntrummen blir därför också smittorisken ett påtagligt problem. Socialstyrelsen har riktat hård kritik mot kapacitetsbristen som har lett till att patientsäkerheten stundtals varit hotad. Personalen gör ett fantastiskt arbete och slår knut på sig själva för att hantera situationen. För att få till stånd en långsiktigt fungerande barnsjukvård krävs dock politiskt ansvarstagande.

Samtidigt som trycket på akutmottagningarna är enormt stort kommer tillgången till akutsjukvården att minska. Det nya Karolinska sjukhuset i Solna (NKS) kommer att ta emot betydligt färre patienter i alla åldrar. Inriktningen är att 25 procent av verksamheten ska vara barnsjukvård, men det är fortfarande oklart hur stor andel av detta som ska vara akutsjukvård. Säkert är i alla fall att andelen vårdtillfällen för akut sjuka barn kommer att minska kraftigt. Tills vidare bör därför Astrid Lindgrens barnsjukhus i Solna finnas kvar, samt verksamheten vid Astrid Lindgrens barnsjukhus Huddinge eventuellt byggas ut.

Det finns utan tvekan ”upptrampade stigar” för barnfamiljer att åka till akutsjukhusen med även lättakuta fall. Det är rimligt och önskvärt att närsjukvården tar ett större ansvar för dessa barn. Samtidigt vet vi att det är svårt att styra patientströmmar. Det finns därför anledning att slå vakt om den lättakuta barnsjukvården som finns vid sjukhusen. Steg ett kan inte vara att stänga

väl fungerande vård dit föräldrarna söker sig. Steg ett måste vara att bygga upp en tillgänglig närsjukvård med barnkompetens som föräldrarna känner förtroende inför och får god kännedom om. Först därefter är det möjligt att styra stora patientströmmar från akutsjukhusen. Vi socialdemokrater säger absolut nej till styrningsförsök med höjda patientavgifter på barnsjukvården.

Socialdemokraterna har alltid värnat en flexibel och tillgänglig vård som finns nära medborgarna i hela länet. Inför valet 2006 fanns ett större antal närakuter i länet och den dåvarande socialdemokratiska majoriteten i landstinget lovade dessutom en fortsatt utbyggnad. Men efter valet påbörjade tyvärr den nya borgerliga majoriteten en nedmontering av de populära närakuterna. Nu visar dock förvaltningens rapport "Framtidens hälso- och sjukvård" att den socialdemokratiska linjen var rätt. Återigen förordas en satsning på närsjukhus med närakuter och specialistkompetens. Närsjukhusen ska avlasta akutsjukhusen och komplettera husläkarmottagningarna vars vårdutbud inte fullt ut kan motsvara de vårdbehov som finns i Stockholms län, framför allt inte gällande barnen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen menar att specialistvården för barn behöver förstärkas och flytta närmare barnen. Ungefär 20 000 vårdtillfällen föreslås flytta ut från sjukhusens öppenvård till närsjukhus och specialistcentrum. Samlokalisering kan med fördel ske med de barn- och ungdomsmedicinska mottagningarna. Ansvar för barnens psykiska ohälsa och primärvårdens roll måste också tydliggöras. Ytterligare ett led i att stärka närsjukvårdens resurser och göra den mer flexibel är att införa jourläkarbilar, vars resurser kvällar och nätter bör användas till att undersöka barnen i deras trygga hemmiljö och därigenom förhindra onödig smittspridning i väntrum.

Det måste vara ett grundläggande krav att närsjukhusen fördelas jämnt över länet. I Stockholms län finns idag en klyfta mellan den norra och den södra länsdelen. Där barnens behov är som störst finns minst av hälso- och sjukvårdens resurser. Detta är inte rimligt. Satsningen på närsjukhus måste innebära en förstärkning av sjukvårdsresurserna i sydöstra och sydvästra delarna av Stockholms län. Alla barn – från Hölö till Hallstavik – förtjänar en tillgänglig och god hälso- och sjukvård.

Jag föreslår landstingsfullmäktige besluta:

- att* barnmedicinska mottagningar får ett utökat ansvar för barn över sex månader
- att* närsjukvården byggs ut och fördelas över hela länet
- att* jourläkarbilar som utgår från närsjukhusen införs för barn

- att* tillgång på kuratorer och psykosocialt stöd för barnen och deras föräldrar finns inom primärvården
- att* höjda patientavgifter för barn inte används som styrmedel av patientströmmar
- att* förvaltningen ges i uppdrag att se över barnsjukvården i syfte att återkomma med förslag som ger ett helhetsgrepp för en god och sammanhållen vård för barn

Stockholm den 28 april 2011

Erika Ullberg (S)